

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/71/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318206845
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1318206845.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v právnej veci žalobcu: T. S. D., F.. XX.XX.XXXX, T. U. XXX/XXX, XXX XX S., zast. JUDr. Vlasta Lehutová, advokát, Matičné námestie 2847/3A, 022 01 Čadca, proti žalovanému: OVB Allfinanz Slovensko a. s., Kukuričná 8, 832 48 Bratislava, IČO: 31 361 358, o zaplatenie 2.792,83 eur a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 2.191,70 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 24C/125/2018-121 zo dňa 10. novembra 2020, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 24C/125/2018-121 zo dňa 10. novembra 2020 v napadnutej časti I. a III. výroku p o t v r d z u j e .

Žalovaný nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom vzájomnú žalobu zamietol a III. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodol tak s poukazom na ust. § 672a ods. 1, 2, § 358, § 269 ods. 2, § 391 ods. 1, § 397, § 404 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), § 544 ods. 1, § 580 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou s návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 11.10.2018, došlou súdu dňa 07.11.2018, sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.792,83 eur. Dňa 11.12.2019 si voči žalovanému uplatnil aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur a náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaná suma predstavovala zadržané provízie, ktoré mu žalovaný nevyplatil ani po písomných výzvach.

Žalobca tvrdil, že medzi stranami bola dňa 08.11.2013 uzatvorená zmluva o spolupráci v súlade s § 269 ods. 2 OBZ a § 9 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Žalobca ako spolupracovník bol samostatne zárobkovo činná osoba a podľa zmluvy vykonával finančné sprostredkovanie v postavení podriadeného finančného agenta. Žalovaný je samostatným finančným agentom a je zapísaný v registri samostatných finančných agentov vedenom Národnou bankou Slovenska (NBS) pod č. 113. Na základe žiadosti žalobcu zo dňa 02.07.2014 podal žalovaný návrh na zrušenie zápisu žalobcu v registri finančných agentov a finančných poradcov. Listom zo dňa 01.08.2014 žalovaný oznámil žalobcovi, že jeho zápis v registri podriadených finančných agentov bol zrušený dňom 31.07.2014. Týmto dňom v súlade s § 16 ods. 2 zákona skončil aj zmluvný vzťah medzi stranami. Od tohto dňa žalovaný zadržieval žalobcovi provízie v sume 2.792,83 eur a tieto mu nevyplatil napriek tomu, že ho žalobca písomne vyzval na zaplatenie s uvedením čísla bankového účtu. Listom zo dňa 23.02.2015

žalovaný informoval žalobcu, že si uplatňuje svoje právo na zmluvnú pokutu vo výške 3.600 eur z dôvodu porušenia zmluvného záväzku žalobcu podľa článku 6 ods. 6.5 zmluvy o spolupráci, v spojení s článkom IV ods. 4.8 písm. a) dodatku k zmluve o sprostredkovaní. Uplatnenie zmluvnej pokuty odôvodnil tým, že zmluvný vzťah založený zmluvou zanikol dňa 31.07.2014 a dňa 12.08.2014 bol žalobca zapísaný do registra podriadených finančných agentov v prospech konkurujúcej spoločnosti. V liste žalovaný oznámil žalobcovi, že ku dňu 23.02.2015 eviduje na províznom konte žalobcu sumu 2.792,83 eur, ktorá sa z titulu nároku na zmluvnú pokutu vo výške 3.600 eur zmenila na dlh vo výške 807,17 eur. Žalobca sa k uplatneniu zmluvnej pokuty vyjadril listom zo dňa 13.03.2015 a žiadal o vyplatenie provízneho konta na udaný bankový účet. Poukázal na skutočnosť, že konkurenčná doložka nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s právom na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, s právom podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Konkurenčná doložka obmedzuje jeho ústavné práva, preto vypočítaný dlh odmietol uhradiť. Žalobca poukázal v žalobe na ustanovenie § 672a OBZ, na jednotlivé ustanovenia zmluvy o spolupráci a na ustanovenia dodatku k zmluve o sprostredkovaní - GTS zo dňa 08.11.2010, ktorá zostala v platnosti aj po podpise zmluvy o spolupráci.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne dňa 27.03.2019. Žalobu navrhol zamietnuť a na základe vzájomnej žaloby navrhol zaviazat' žalobcu na zaplatenie sumy 2.191,70 eur, paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur a trov konania. Žalovaný nesúhlasil s názorom žalobcu. Trval na tom, že konkurenčná doložka v článku 6.5 zmluvy je platná, spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti a je dostatočne jasná, určitá a zrozumiteľná a že zmluvná pokuta bola uplatnená v súlade s podmienkami dojednanými medzi stranami v zmysle zmluvy o spolupráci a dodatku k zmluve. Zmluvu uzavreli strany ako dva podnikateľské subjekty s rovnocenným postavením. Z doslovného a gramatického výkladu ustanovenia článku 6.5 zmluvy o spolupráci možno vyvodit', že žalobca nemohol počas platnosti zmluvy a 6 mesiacov po jej ukončení vykonávať činnosť konkurenčnú k podnikaniu žalovaného (OVb), resp. nemohol pôsobiť v konkurenčných spoločnostiach. Sám žalobca v žalobe potvrdil, že 12 dní po ukončení spolupráce so žalovaným bol registrovaný v prospech konkurujúcej spoločnosti. Musel si byť vedomý toho, že takéto konanie má zmluvné konzekvencie - nevyplatenie provízií a vznik nároku na zmluvnú pokutu. Je teda aj v súlade s požiadavkou spravodlivého usporiadania vzťahov, aby žalobca znášal dôsledky svojho vedomého konania. K samotnej konkurenčnej doložke žalovaný uviedol, že konkurenčné doložky sú bežnými klauzulami v rámci súkromnoprávných vzťahov a platí, že Obchodný zákonník neobmedzuje zmluvné strany v uzatváraní konkurenčných doložiek. Žalobca si mohol vybrať, či bude vykonávať činnosť pre konkurenciu, nemožno teda hovoriť o neprimeranosti a nevyváženosti medzi zmluvnými stranami. Podľa žalovaného konkurenčná doložka nie je ani v rozpore s dobrými mravmi. Skôr je v rozpore s dobrými mravmi konanie žalobcu, ktorý zamlčal svoj odchod ku konkurencii, na základe čoho mohol poberať provízie jednak od žalovaného a súčasne vykonávať odplacnú činnosť i pre konkurenta žalovaného. Žalovaný takisto nesúhlasil so žalobcom, že konkurenčná doložka nie je vymedzená na určité územie. Sám žalobca predsa v žalobe uviedol, že konkurenčná doložka sa vzťahuje na územie SR. Z § 672a OBZ nevyplýva, že by bolo zakázané ako vymedzené územie určiť územie celej SR. V tom kontexte žalovaný poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Cob/84/2011 a 8Cob/175/2011. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené nároky, žalovaný uviedol, že zmluva o spolupráci zanikla dňom 31.07.2014 z dôvodu žiadosti žalovaného o zrušenie jeho zápisu v registri NBS. Z dôvodu, že zmluva o spolupráci nebola ukončená výpoveďou alebo dohodou, ale formou okamžitého zrušenia registrácie žalobcu v NBS, podľa článku 7.12 zmluvy o spolupráci platí, že žalobca mal nárok výlučne na výplatu provízií, ktoré mu vznikli ku dňu 31.07.2014, t.j. ku dňu skončenia zmluvy o spolupráci. K tomuto dňu evidoval žalovaný v zmysle provízneho výpisu na províznom konte žalobcu sumu vo výške 1.329,32 eur a na stornorezervnom konte sumu vo výške 850 eur. Prípadný nárok žalobcu na úhradu ku dňu skončenia spolupráce predstavoval sumu 2.179,32 eur. Na rozdiel v sume 613,51 eur žalobca stratil nárok práve v dôsledku skončenia zmluvy formou okamžitého výmazu žalobcu z registra NBS. Žalovaný ďalej uviedol, že v prípade ukončenia zmluvy o spolupráci vzniká medzi stranami povinnosť vyrovnat' si vzájomné nároky, pričom medzi stranami ostávajú v platnosti o.i. tie ustanovenia zmluvy o spolupráci, u ktorých je zrejmé, že majú platiť aj po skončení platnosti zmluvy. Súčasťou zmluvy o spolupráci bola aj Smernica o províziách PROV č. 1/2013, ktorá bola pre žalobcu záväzná. S poukazom na ods. 4 článku III províznej smernice a bodu 7.10 zmluvy o spolupráci žalovaný tvrdil, že evidoval voči žalobcovi dlh vo výške 771,02 eur, ktorý vznikol v dôsledku uplatnenia storna zo strany partnerov žalovaného. Uvedená suma predstavovala podiel žalobcu ako vedúceho spolupracovníka na uplatnených stornách. Storno provízie si partner žalovaného uplatnil priamo u žalovaného, ktorý je povinný províziu svojmu partnerovi vrátiť a žalovaný až následne požaduje od svojho spolupracovníka (žalobcu) vrátenie provízie. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal nároky voči žalovanému spolu vo výške 2.179,32 eur (t.j. 1.329,32 eur + 850

eur) a žalovaný voči žalobcovi nároky spolu 4.371,02 eur (3.600 eur + 771,02 eur). Dlh vo výške rozdielu 2.191,70 eur žalobca neuhradil žalovanému ani čiastočne.

Súd konštatoval, že predmetom sporu bola predovšetkým otázka platnosti, resp. neplatnosti dohodnutej konkurenčnej doložky, následne otázka platnosti či neplatnosti započítania a bolo potrebné sa vysporiadať aj so vznesenými námietkami premlčania.

Dospel k záveru, že námietka žalobcu o neplatnosti konkurenčnej doložky nie je dôvodná. Hlavný argument žalobcu spočíval v tom, že konkurenčná doložka porušuje jeho ústavné práva - právo podnikateľ a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť a právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň. Uvedené základné práva však nachádzajú svoje vyjadrenie v konkrétnych zákonoch, ktoré ich ďalej špecifikujú. Tieto práva tak nie sú absolútne, majú svoje hranice dané právami iných. V danom prípade sú špecifikované v § 672a OBZ. Z celkového obsahu uzavretej zmluvy o spolupráci a jej dodatku mal súd za nepochybné, že vôľou oboch strán bolo dohodnúť obmedzenie konkurenčnej činnosti žalobcu počas trvania spolupráce, ako aj 6 mesiacov po jej skončení, pokiaľ k tomu nedá žalovaný súhlas. Pod konkurenčnou činnosťou sa rozumelo najmä vykonávanie finančného sprostredkovania, a to na celom území SR. Túto vôľu strany jasne vyjadrili v článku 6.5 zmluvy. Súd sa stotožnil so žalovaným, že žalobca slobodne vstúpil do záväzku nevykonávať po dohodnutú dobu konkurenčnú činnosť. V konaní nevyšli najavo žiadne okolnosti, z ktorých by sa dalo usudzovať, že žalobca považoval konkurenčnú doložku za nejasnú alebo za neurčitú. Žalobca počas spolupráce so žalovaným, ani pri jej ukončení, nespochybnil konkurenčnú doložku, nežiadal žalovaného o súhlas s vykonávaním sprostredkovateľskej činnosti pre inú spoločnosť. Žalobca si podľa súdu bol po celý čas vedomý svojho záväzku dohodnutého v článku 6.5. zmluvy. V liste zo dňa 1.8.2014, v ktorom žalovaný oznámil žalobcovi skončenie zmluvného vzťahu dňom zrušenia zápisu v registri NBS, žalovaný upozornil žalobcu na záväzok vyplývajúci z konkurenčnej doložky. Požiadavky pre konkurenčnú doložku boli, podľa súdu, dodržané. Konkurenčná doložka obmedzovala žalobcu na dobu výrazne kratšiu, než dovoľuje zákon (6 mesiacov oproti 2 rokom), bolo v nej stanovené územie, na ktoré sa vzťahuje (SR). Pokiaľ ide o vymedzenie činnosti, na ktoré sa doložka vzťahuje, súd pri posudzovaní bral do úvahy, akú činnosť mal žalobca vykonávať. Žalobca mal pre konkurujúcu spoločnosť vykonávať rovnakú činnosť ako pre žalovaného - činnosť finančného agenta. Takáto činnosť je jednoznačne konkurenčná. Okrem toho si strany v doložke výslovne dohodli, že finančná odplata za prevzatie záväzkov je zahrnutá v províziách podľa tejto zmluvy. Strany spolupracovali už od roku 2010, žalovaný aj vyplácal žalobcovi provízie, tzn. že sa naplnil predpoklad o poskytnutí akéhosi odškodnenia za obmedzenie. Navyše zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka nevyplýva povinnosť poskytnúť za zákaz konkurencie určité protiplnenie druhou stranou, ako je to napríklad v oblasti pracovnoprávných vzťahov. V iných zmluvných vzťahoch ako pracovný pomer je teda len na zmluvných stranách, ako si dohodnú konkrétne podmienky zákazu konkurencie, či si dojednávajú nejaké obmedzenia zákazu konkurencie, resp. či si dohodnú peňažnú náhradu za obdobie, v ktorom sa zákaz konkurencie uplatňuje. Zmluvná voľnosť strán je limitovaná len súladom s poctivým obchodným stykom, resp. dobrými mravmi. V tomto konkrétnom prípade súd nedospel k záveru, že by dohoda strán o zákaze konkurencie bola v rozpore s poctivým obchodným stykom. Podľa súdu konkurenčná doložka neobmedzovala žalobcu viac, ako bola potrebná miera ochrany žalovaného. Je opodstatnené, že žalovaný podnikajúci v oblasti finančného sprostredkovania si chránil svoje know-how a klientov. Výška dojedanej zmluvnej pokuty za porušenie zákazu konkurencie nebola predmetom sporu, zodpovedala výpočtu podľa dodatku, keďže žalobca bol v pozícii GST. Súd považoval zmluvnú pokutu za primeranú, s prihliadnutím na význam zabezpečovanej povinnosti. Ani v pomere k celkovým províziám, ktoré boli žalobcovi vyplatené, nie je možné hodnotiť zmluvnú pokutu ako neprimerane vysokú. Žalobca napokon neprimeranosť zmluvnej pokuty ani nenamietal. Keďže konkurenčná doložka a dohoda o zmluvnej pokute boli platné a primerané, vzniklo žalovanému právo uplatňovať si zmluvnú pokutu v celej výške 3.600 eur. Porušenie zákazu konkurencie podľa súdu vyplynulo už z nesporného faktu, že žalobca bol dňa 12.8.2014 zapísaný do registra finančných agentov a finančných poradcov, ktorý vedie NBS, a to na návrh konkurenčnej spoločnosti. Samotná táto skutočnosť je porušením zákazu konkurencie. Súd neuznal argument žalobcu, že samotná registrácia ešte nezaručuje vykonávanie činnosti podriadeným finančným agentom. Podľa súdu jediným možným logickým vysvetlením je, že žalobca sa dal zapísať do registra preto, aby vykonával finančné sprostredkovanie. Žalobca napokon ani netvrdil, že by túto činnosť nevykonával, ani neposkytol súdu iné vysvetlenie, prečo sa dal do registra zapísať. Nebolo preto potrebné skúmať a zisťovať, či žalobca túto činnosť aj v skutočnosti vykonával a či mu zabezpečovala príjmy. Žalovanému uplatnením zmluvnej pokuty vznikol nárok na jej zaplatenie a súčasným započítaním dňa 23.02.2015 zanikla pohľadávka žalobcu vo výške 2.792,83 eur. Z toho dôvodu bola žaloba zamietnutá. V časti nároku uplatneného vzájomnou žalobou v celkovej sume 2.191,70 eur súd žalobu zamietol. Strany mali vo veci čiastočný, približne polovičný úspech/neúspech,

preto súd podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca v časti I. a III. výroku. Svoje podanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

Žalobca trval na tom, že konkurenčná doložka v bode 6.5 zmluvy je neplatná z dôvodu, že neboli dodržané zákonné podmienky vyplývajúce z § 672a OBZ. Konkurenčná doložka obmedzovala žalobcu viac, ako vyžaduje potrebná miera ochrany žalovaného. Žalobca v porovnaní so žalovaným pri svojej veľkosti, ako aj obratoch nie je žiadnym ohrozením žalovaného. Žalobca poukázal na to, že súd pri rozhodovaní nebral do úvahy rozhodujúci moment v konaní žalovaného a to, že práve žalovaný bol ten, kto ako prvý porušil dohodnuté podmienky zmluvy, keď ešte pred ukončením zmluvy o spolupráci (zmluva bola ukončená k 31.07.2014) bez písomného upozornenia zadržal a nevyplatil žalobcovi provízie, počnúc v júli 2014 (jednalo sa o provízie za mesiac jún 2014), čím spôsobil žalobcovi nemalé problémy v súvislosti so splácaním úveru, riadneho chodu domácnosti a rodiny. Žalovaný dostal žalobcu pod ekonomický tlak, z ktorého pramenil strach o ďalšie prežitie. Podľa žalobcu súd nedostatočným spôsobom vyhodnotil dodržanie zákonných podmienok konkurenčnej doložky, najmä či činnosť, ktorú žalobca nesmie vykonávať na určenom území alebo voči určenému okruhu zákazníkov podľa bodu 6.5 je činnosťou, ktorú nesmie vykonávať podľa § 672a OBZ, teda či obmedzenia zodpovedajú zákonným požiadavkám. Podľa konkurenčnej doložky uvedenej v zmluvne žalobca nesmie vykonávať činnosť konkurenčnú k podnikaniu OVB. Takýto rozsah obmedzenia považoval žalobca za neprimeraný vzhľadom na široký a rôznorodý predmet činnosti žalovaného. Taktiež pokiaľ sa má obmedzenie týkať inej činnosti, ktorú žalobca nesmie podľa § 672a OBZ vykonávať, táto má mať súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného. Podľa konkurenčnej doložky však žalovaný nesmel, najmä akýmkoľvek spôsobom pôsobiť v oblasti finančného sprostredkovania (teda nie len takým spôsobom, ktorý by mal súťažnú povahu voči podnikaniu žalovaného). Žalobca považoval zákaz akéhokoľvek spôsobu pôsobenia v oblasti finančného sprostredkovania za neprimeraný, bezdôvodne obmedzujúci a v rozpore so zákonom. Konkurenčná doložka podľa vyššie uvedeného, nad mieru potrebnú obmedzovala žalobcu, nakoľko sa viazala na pomerne rozsiahlu činnosť, ktorú žalobca nesmel vykonávať. Nestotožnil sa s názorom súdu, že pod konkurenčnou činnosťou sa rozumelo najmä vykonávanie finančného sprostredkovania, a to na celom území. Ako k takémuto záveru dospel, súd bližšie nešpecifikoval. Vzhľadom na to, že konkurenčnú doložku považoval žalobca za neplatnú, mal za to, že žalovaný mu je povinný zaplatiť sumu 2,792,83 eur s príslušenstvom. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie v plnom rozsahu, alebo aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 09.02.2021. Mal za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. V rámci posúdenia platnosti konkurenčnej doložky sa žalovaný v plnom rozsahu pridržiaval tvrdení uvedených vo svojich predošlých vyjadreniach, ako i názoru súdu v odôvodnení rozsudku v bode 24., 31. a 32. Uviedol, že pri posudzovaní konkurenčnej doložky je v tomto konaní potrebné prihliadať najmä na segment trhu podnikania žalovaného (oblasť finančného sprostredkovania), charakter zmluvného vzťahu založeného zmluvou o spolupráci medzi žalobcom a žalovaným, fakt, že žalobca u žalovaného získal znalosti, skúsenosti, know-how a zručnosti potrebné pre výkon finančného sprostredkovania. Upozornil, že žalobca si sám vybral, že bude vykonávať činnosť v oblasti finančného sprostredkovania pre konkurenčnú spoločnosť, a to i napriek tomu, že sa so žalovaným na základe zmluvy o spolupráci dohodol, že takúto činnosť nebude vykonávať i v čase 6 mesiacov po ukončení zmluvy o spolupráci. Bol to pritom žalobca, ktorý požiadal o ukončenie spolupráce a žalovaného nepožiadaval o súhlas k vykonávaniu finančného sprostredkovania v prospech konkurenčnej spoločnosti žalovaného. Podľa názoru žalovaného si žalobca musel byť dobre vedomý jeho odchodu ku konkurencii a museli mu byť známe všetky okolnosti, ktoré jeho konaním môžu nastať. Pokiaľ žalobca tvrdí, že mu boli spôsobené problémy, žalovaný mal za to, že si tieto problémy spôsobil sám. Argument žalobcu, že žalobca v porovnaní so žalovaným nie je žiadnym ohrozením žalovaného považoval za irelevantný. Žalovaný a žalobca vystupovali v rámci spolupráce ako dva podnikateľské subjekty s rovnocenným postavením. Žalovaný mal v zmysle o spolupráci možnosť vybrať si, či bude vykonávať činnosť pre konkurenciu, avšak s následkom, že bude voči nemu uplatnená zmluvná pokuta v zmysle dodatku GST k zmluve o spolupráci a súčasne mu nebudú vyplácané provízie podľa zmluvy o spolupráci. Žalovaný zadržaním

provízií nepostupoval svojvoľne a v rozpore s podmienkami zmluvy. Žalovaný žalobcovi provízie riadne vyplácal do provízneho mesiaca jún 2014, ktoré sa vyplácali v júli 2014. Provízie, ktoré žalobcovi neboli vyplatené sa teda týkajú len provízií za provízny mesiac jún 2014. Zadržanie provízií tak z pohľadu žalovaného pravdepodobne nastalo len z dôvodu opatrnosti, nakoľko zo strany nadriadeného pracovníka žalobcu dostal žalovaný informácie, že žalobca plánuje prechod ku konkurencii a nábor ďalších spolupracovníkov žalovaného. Navyše v zmysle ustanovenia ods. 7.11 zmluvy o spolupráci bol žalovaný oprávnený provízie zdržať, pokiaľ vzniklo podozrenie k odchodu ku konkurencii, čo sa v prípade žalobcu napokon aj skutočne stalo. Argument žalobcu, že žalovaný zadržaním provízií spôsobil žalobcovi nemalé problémy považoval za nepodložený. Žalobca v odvolaní nepreukázal, či problémy, ako popisuje žalobca aj skutočne nastali. Uviedol, že konkurenčné doložky sú bežnými klauzulami v rámci obchodno-právnych vzťahov a platí, že Obchodný zákonník neobmedzuje zmluvné strany v uzatváraní konkurenčných doložiek. Podľa Obchodného zákonníka majú zmluvné strany právo dohodnúť si rôzne podmienky podnikania, čo sa v tomto prípade aj stalo. K argumentu žalobcu, že konkurenčná doložka je neprimeraná uviedol, že pokiaľ by žalobca ku konkurencii neprešiel, žalovaný by mu vyplácal provízie 6 mesiacov po skončení spolupráce. Prevzatie záväzku žalobcu nevykonávať konkurenčnú činnosť bolo zohľadnené pri určení výšky odmeny za jeho činnosť - pri určení výšky provízií, čo sa týkalo všetkých provízií, ktoré žalobcovi plynuli od žalovaného. Žalobca u žalovaného pôsobil na pozícii vedúceho spolupracovníka (tzv. GST), na základe čoho boli žalobcovi vyplácané osobitné druhy odmien, čo len nepochybne preukazuje, že záväzok nevykonávať činnosť v prospech konkurenčnej spoločnosti bol kompenzovaný v odmenách žalobcu. Navyiac zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka nevyplýva, že by za takýto zákaz konkurencie malo byť poskytnuté určité protiplnenie druhou zmluvnou stranou. Podoťkol, že ustanovenia Zákonníka práce nemožno aplikovať na iné zmluvné vzťahy, najmä obchodnoprávne. Jednalo by sa o rozširujúci výklad, ktorý by bol v rozpore so zásadou zmluvnej voľnosti. Konkurenčná doložka, dojednaná medzi žalobcom a žalovaným v zmysle ods. 6.5 zmluvy o spolupráci, spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti a je dostatočne jasná, určitá a zrozumiteľná. Žalobca konal samostatne a slobodne, keď sa rozhodol, že so žalovaným vstúpi do zmluvného vzťahu za daných podmienok, že bude zo svojho postavenia profitovať a na druhej strane si teda musel byť žalobca vedomý aj dôsledkov, ktoré sa s tým spájajú, resp. môžu spájať. S poukazom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 29.03.2021. Trval na tom, že konkurenčná doložka je neplatná, nakoľko obmedzovala žalobcu viac, ako vyžaduje miera ochrany žalovaného a tiež, že konkurenčná doložka upravená v zmluve presahuje rámec ustanovenia § 672a OBZ. Je podstatné, aby súd upriamil pozornosť na to, že konkurenčná doložka uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným má teritoriálne dopad na celé územie Slovenska. Uvedené považoval za neprimeraný zásah do práva slobodného podnikania žalobcu. Obmedzenie činnosti na území celej Slovenskej republiky podľa názoru žalobcu už nie je obmedzením, ale zákazom činnosti, čo považoval za nesúlady so zákonom č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení zmien a noviel čl. 35 bod 1 piaty oddeľ.

5. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 16.04.2021. Uviedol, že z § 672a OBZ nevyplýva, že by bolo zakázané ako vymedzené územie určiť územie celej Slovenskej republiky. Určenie Slovenskej republiky ako vymedzené územie tak nejde nad rámec citovaného ustanovenia. Žalovaný podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Cob/84/2011 a sp. zn. 8Cob/175/2011. Ďalej dal do pozornosti, že v zmysle ods. 5.1. zmluvy o spolupráci uzavretej medzi žalobcom a žalovaným bol žalobca oprávnený vykonávať finančné sprostredkovanie na celom území SR. Nakoľko činnosť žalobcu sa podľa zmluvy o spolupráci vzťahovala na celé územie Slovenskej republiky, nie je dôvodné považovať územný rozsah obmedzenia konkurenčnej činnosti stanovenej na územie Slovenskej republiky za neprimeraný.

6. Ďalšie vyjadrenie podané nebolo.

7. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu

v Bratislave. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok č.k. 24C/125/2018-121 zo dňa 10. novembra 2020 je potrebné v napadnutej časti I. a III. výroku potvrdiť ako vecne správny.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III č.k. 24C/125/2018-121 zo dňa 10. novembra 2020, pretože v napadnutej časti I. a III. výroku vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalobca neargumentuje žiadnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Z konania pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci. Na zdôraznenie správnosti napádaného rozhodnutia uvádza odvolací súd nasledovné:

11. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy vo výške 2.792,83 eur a vzájomná žaloba žalovaného, ktorou sa voči žalobcovi domáha zaplatenia sumy 2.191,70 eur. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom vzájomnú žalobu zamietol a III. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Žalobca odvolaním napadol rozsudok v časti I. a III. výroku, t.j. v časti výroku, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol a výroku o náhrade trov konania, namietajúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Trval na tom, že dohodnutá konkurenčná doložka je neplatná.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, spisového materiálu a odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Zistenia súdu majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal s podstatnými a pre rozhodnutie relevantnými argumentmi sporových strán a svoje rozhodnutie zároveň riadne odôvodnil. Odvolací súd preto konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a stotožňuje sa s dôvodmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne poukazuje.

13. Inštitút konkurenčnej doložky spadá do rámca čl. 35 ods. 1 ústavy, ktorý garantuje právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť v rámci podmienok a obmedzení ustanovených zákonom (čl. 35 ods. 2 ústavy). Podpisom konkurenčnej doložky sa povinný subjekt dobrovoľne v zmysle zásady zmluvnej voľnosti vzdáva časti tohto práva, a to pre účely ochrany hospodárskych záujmov druhej zmluvnej strany ako účastníka hospodárskej súťaže. V rámci úpravy obchodnoprávných vzťahov zákonná úprava Obchodného zákonníka upravuje konkurenciu v ustanoveniach o obchodných spoločnostiach (§ 65 Obchodného zákonníka) a počíta s možnosťou uzavretia konkurenčnej doložky aj v prípade zmluvy o obchodnom zastúpení (§ 672a Obchodného zákonníka). Žiadne ustanovenie Obchodného zákonníka však zároveň nevyklučuje uzavretie konkurenčnej doložky aj pri iných zmluvných typoch, prípadne pri zmluvách nepomenovaných. (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 101/2020 zo dňa 12.11.2020)

14. Podľa ust. § 672a ods. 1 Obchodného zákonníka v zmluve možno písomne dohodnúť, že obchodný zástupca nesmie najdlhšie dva roky po skončení zmluvy na určenom území alebo voči určenému okruhu zákazníkov na tomto území vykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom obchodného zastúpenia, alebo inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného. Konkurenčná doložka je stanovená na ochranu oprávnených záujmov zastúpeného pri jeho účasti v hospodárskej súťaži; zastúpený sa konkurenčnou doložkou chráni pred činnosťou obchodného zástupcu, ktorá by mala súťažnú povahu. Požiadavkou na obmedzenie zákazu konkurencie, ako z hľadiska doby jej trvania, tak z hľadiska územného a prípadne tiež osobného rozsahu (čo do okruhu tretích osôb), potom zákonná úprava sleduje ochranu oprávnených záujmov obchodného zástupcu ako podnikateľa. Ide o to, aby obmedzenie práva obchodného zástupcu podnikat' malo jasne vymedzené

hranice, stanovené v konkurenčnej doložke a aby takto dojednaný zákaz konkurencie neobmedzoval obchodného zástupcu viac, než koľko vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného. V ust. § 672a Obchodného zákonníka sa premieta ústavný princíp, zakotvený i v čl. 26 ods. 1, 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú hospodársku činnosť (tiež čl. 35 ods. 1 Ústavy SR) a zákon môže stanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolanií alebo činností (aj čl. 35 ods. 2 Ústavy SR). (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/14/2017 zo dňa 27.02.2018)

15. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu, že požiadavky pre platnosť dojednanej konkurenčnej doložky boli v prejednávacom prípade splnené, keď bola dohodnutá v písomnej forme, na obdobie 6 mesiacov a bolo v nej stanovené územie, na ktoré sa vzťahuje (SR). Ak odvolateľ namietal neplatnosť dohodnutej konkurenčnej doložky z dôvodu, že obmedzovala žalobcu viac, ako vyžaduje potrebná miera ochrany žalovaného, odvolací súd túto námietku považoval za nedôvodnú. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd postupoval správne, keď pokiaľ ide o vymedzenie činnosti, na ktoré sa doložka vzťahuje, pri posudzovaní bral do úvahy, akú činnosť mal žalobca vykonávať. Žalobca bol dňa 12.08.2014 zapísaný do registra finančných agentov a finančných poradcov, ktorý vedie NBS, a to na návrh konkurenčnej spoločnosti. Žalobca mal pre konkurujúcu spoločnosť vykonávať rovnakú činnosť ako pre žalovaného - činnosť finančného agenta. Odvolací súd zhodne so súdom zastáva názor, že takáto činnosť je jednoznačne konkurenčná. Okrem toho si strany v doložke výslovne dohodli, že finančná odplata za prevzatie záväzkov je zahrnutá v províziách podľa tejto zmluvy. Ako uviedol súd, strany spolupracovali už od roku 2010, žalovaný aj vyplácal žalobcovi provízie, tzn. že sa naplnil predpoklad o poskytnutí akéhosi odškodnenia za obmedzenie. Podpisom konkurenčnej doložky sa povinný subjekt - žalobca, dobrovoľne v zmysle zásady zmluvnej voľnosti vzdal časti svojho práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, a to pre účely ochrany hospodárskych záujmov druhej zmluvnej strany - žalovaného - ako účastníka hospodárskej súťaže. Zmluvná voľnosť strán je v takomto prípade limitovaná len súladom s poctivým obchodným stykom, resp. dobrými mravmi. Odvolací súd sa pritom stotožnil so súdom prvej inštancie, ktorý v tomto konkrétnom prípade nedospel k záveru, že by dohoda strán o zákaze konkurencie bola v rozpore s poctivým obchodným stykom. Odvolací súd zhodne so súdom zastáva názor, že konkurenčná doložka neobmedzovala žalobcu viac, než koľko vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného, a teda nemožno dospieť k záveru o neprimeranom obmedzovaní práv žalobcu. Ako uviedol súd, je opodstatnené, že žalovaný podnikajúci v oblasti finančného sprostredkovania si chránil svoje know-how a klientov. Obmedzenie dané konkurenčnou doložkou tak podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá zákonným požiadavkám pre platnosť takejto doložky. Vo vzťahu k námietke žalobcu o neprimeranosti rozsahu obmedzenia v zmysle dojednanej konkurenčnej doložky odvolací súd dáva do pozornosti aj tú skutočnosť, že konkurenčná doložka obmedzovala žalobcu na dobu výrazne kratšiu, než dovoľuje zákon (6 mesiacov oproti 2 rokom).

16. Odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

17. Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 24C/125/2018-121 zo dňa 10. novembra 2020 v napadnutej časti I. a III. výroku v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).